

حدیث روز:
امام صادق (ع)، عافیت، نعمتی سبک‌وزن است، تا هست فراموش می‌شود و چون رفت، به یاد می‌آید.

پلک احساس:
سنگ‌مزن بر طرف کارگره شیشه‌گری زخم‌مزن بر چگر خسته، خسته جگری

اوقات شرعی:
اذان ظهر: ۱۳/۸۹
اذان مغرب: ۲/۴۵
اذان صبح (فردا): ۴/۱۰
غروب آفتاب: ۲/۲۴
نیمه شب شرعی: ۰۰/۱۷
طلوع خورشید (فردا): ۵/۱۵

ج‌ا‌م‌د‌ای‌ل‌ی

■ شماره: ۳۶۳۷۰-ISSN۱۷۳۵۳۰۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی:
www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی:
info@jamejamdaily.ir

یکشنبه ۱۵ تیر ۱۳۹۹ | ۱۳ ذی‌القعده ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیست و یکم - شماره ۵۶۹۷ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Sunday - July 5, 2020

■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صدواسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤؤل: مهدی عرفاتی ■ سردبیر: روح... رجایی

امروز در تاریخ:

- رحلت آیت... سیدجواد خامنه‌ای پدر مقام معظم رهبری (۱۳۶۵ش)
- تصویب قرارداد الحاق ایران به سازمان یونسکو توسط مجلس شورای ملی (۱۳۲۷ش)
- آغاز کنکور سراسری دانشگاه و مدارس عالی با شرکت ۹۴ هزار داوطلب در تهران (۱۳۵۳ش)
- کشف نخستین واکسن توسط لویی پاستور (۱۸۸۵ م)

حکمت ۳۹۴:

بسا سخن که از حمله مسلحانه کارگزر است.

پیش‌بینی آب و هوا دوشنبه
تهران: ۳۳ / ۲۳ | اراک: ۳۳ / ۱۴ | اردبیل: ۲۷ / ۱۰ | بندرعباس: ۴۰ / ۳۲ | بیرجند: ۳۲ / ۱۶ | خرم‌آباد: ۳۷ / ۱۷ | ساری: ۳۲ / ۲۲ | کرمان: ۳۳ / ۲۰

یادداشت

انگار از مرگ نمی‌ترسیم

باران باستانی روزنامه‌نگار

کنید و در جاهای شلوغ، بازار و مراکز خرید و وسایل نقلیه عمومی از دستکش هم استفاده کنید. همه اینها را چند ماه است می‌شنویم برای در امان ماندن از کرونا. همه ما از بیماری می‌ترسیم و از مرگ. از این که می‌شویم ویروس کرونا هر روز شکل تهاجمی خود را تغییر می‌دهد و شواهد بیماری هر روز عوض می‌شود، وحشت می‌کنیم و این که می‌گویند در برخی به یکباره ریه سفید می‌شود و بدون هیچ علامت فرد دچار مرگ می‌شود. از ترس ضربان قلبمان تندتر می‌زند. تلاش می‌کنیم نکات بهداشتی را رعایت کنیم تا کرونا نگیریم و خدای ناکرده نمیریم، اما همین مایه که اینقدر از بیماری و مرگ و ا همه داریم، ماسک و دستکش استفاده شده خود را در کوچه و خیابان یا حتی در حیاط خانه‌ها می‌کنیم! چند ماه از فراگیری کرونا می‌گذرد، چقدر رسانه‌ها گفته‌اند و نوشته‌اند و چقدر در شبکه‌های اجتماعی نوشته می‌شود و عکس و فیلم منتشر می‌شود که دستکش و ماسک را در معابر عمومی رها نکنید و نکته جالب این که بیشتر مردم به تنها چیزی که دقت نمی‌کنند همین است آگاهی آدم با خودش فکر می‌کند این همه مقاومت در برابر بدیهی‌ترین رفتارها چرا اتفاق می‌افتد، چه نیروی مرموزی در ذهن افراد آنها را وادار می‌کند به نکات بهداشتی و محیط‌زیستی پایبند نباشند. مگر همه ما از بیماری و مرگ نمی‌ترسیم، پس چرا کوچک‌ترین مواردی را که به سلامت‌مان، محیط و اطرافیان‌مان منجر می‌شود، نادیده می‌گیریم. سال‌هاست می‌گویند و هشدار می‌دهند پلاستیک و زباله را در طبیعت کوچه و خیابان رها نکنید، شاخه درختان را نشکنید، از کیسه‌های پارچه‌ای به جای کیسه‌ها ناپولنی استفاده کنید، حیوان آزاری نکنید و اما انگار نه انگار، برخی گویا در این سرزمین زندگی نمی‌کنند که حیاتش برایشان مهم باشد.

حتی حیات و سلامت خود این افراد هم برایشان مهم نیست چه برسد به دیگران و محیط زیست ... و اما کرونا شوخی بردار نیست، از رگ گردن به ما نزدیک‌تر است و گاهی به یکباره فرود می‌آید و تمام... حداقل این هشدار را جدی بگیریم و دست‌کم ماسک و دستکش آلوده و استفاده شده را در معابر رها نکنیم.

گفت‌وگو با اسماعیل امینی، استاد دانشگاه و شاعر

مردم به مسؤؤلان نگاه می‌کنند

ظاهره آشنایی روزنامه‌نگار

«مردم رعایت می‌کنند، همیشه رعایت کرده‌اند، چه آن زمان که جنگ بود، چه بعد از جنگ که باید کشور بازسازی و سازندگی انجام می‌شد و چه حالا که کشور با تحریم روبه‌روست و اوضاع اقتصادی خوب نیست.» اینها بخشی از صحبت‌های اسماعیل امینی استاد دانشگاه، شاعر و طنزنویس است در پاسخ به سوالاتی درباره رعایت کردن یا نکردن مقررات بهداشتی و ماسک‌زدن در دوره کرونا. راستش را بخواهید قرار بود این گفت‌وگو از زاویه طنز پیش برود و چالش‌های دوران کرونا و پارادوکس‌هایش رازو به روی هم قرار دهم تا تاه ماجرا به این نتیجه برسم که آیا مردم در برابر پروتکل‌های بهداشتی مقاومت می‌کنند و چرا چنین است. اما آقای امینی صحبت‌هایش منطقی بود و اصلاً از منظر شاعرانه، طنزانه و غیرواقعی به ماجرا نگاه نکرد.

اولین مواجهه‌تان با کرونا چگونه بود؟
همه اتفاقاتی که در مسیر زندگی رخ می‌دهد، چه اجتماعی و چه فردی باعث می‌شود آدم‌ها ذات واقعی‌شان را نشان بدهند. مثلاً ترخ دلار با می‌رود، جنگ می‌شود یا صلح. در مواجهه با کرونا هم خیلی از آدم‌ها درونیات خودشان را بروز دادند. عده‌ای رفتند در بیمارستان‌ها و جان خودشان را وسط گذاشتند برای نجات جان دیگران. یک عده هم ماسک و دستکش احتکار کردند و بازار سیاه ساختند. اوایل که کرونا فراگیر شد، دشمنان علیه ما تبلیغ می‌کردند که ایرانی‌ها تدبیر ندارند و نمی‌توانند بیماری را مهار کنند یا ایران دلیل شیوع این بیماری است، اما وقتی کرونا سراغ خودشان رفت، آنها هم کم آوردند و بعد از آن بود که ساکت شدند. کرونا مرزها و نژادها و همه حیات را درنوردید تا ثابت کند همه بشر در همه دنیا در شرایطی ویژه یکسانند.

از کرونا ترسیدید؟
نه! از مرگ نمی‌ترسم پس از کرونا هم نترسیدم، اما واقعیت این است که دوست ندارم برای دیگران دردسر درست کنم و آنها را به رحمت بیندازم برای همین دوست ندارم بیمار شوم که دیگران به زحمت بیفتند.

بخشی از در دسر درست نکردن به توصیه اکید این روزها برمی‌گردد که به ما می‌گویند ماسک بزنید تا هم خودتان بیمار نشوید و هم دیگران را بیمار نکنید و کادر درمان بیشتر از این خسته نشوند.

این که ما در برابر گفته مقام‌های مسئول گاهی مقاومت می‌کنیم، پیشینه دارد. معمولاً این‌گونه است که آنچه شنیده‌ایم آمیزه‌ای از حقیقت و مصلحت بوده به همین دلیل بعضاً به مجاری رسمی اعتماد نداریم. مثلاً گفتند نگران نباشید

کافه میرداماد

مردم از خودشان شروع کرده‌اند

مردم تا الان ثابت کرده‌اند کارهایی را که به دست آنهاست، درست انجام می‌دهند. مگر زمان جنگ این کار را نکردند؟ هشت سال مقاومت کردند، بدون هیچ چشمداشتی. شرایط سخت را تحمل کردند. مردم بلدند از خودشان شروع کنند و کارشان را درست انجام بدهند. آدم‌ها می‌فهمند چه زمانی باید روی توانمندی‌های خود تکیه کنند و به میدان بیایند و سنگ تمام بگذارند. مگر در اوج کرونا به مردم نگفتند به فروشگاه‌ها یورش نبرید و صف را رعایت کنید تا همه بتوانند نیازهای خود را تأمین کنند. مردم همه اینها را رعایت کردند. دیدیم که حتی کشورهای اروپایی و آمریکایی که ثروتمندند سر دستمال تواله به جان هم افتادند و برای حفظ دایره‌ای‌های خود اسلحه خریدند؛ اما مردم ایران رفتار بزرگوارانه‌ای داشتند و تبدیل به الگو شدند در همه دنیا. مردم در خانه‌هایشان ماسک دوختند و به نیازمندان رساندند. مایع ضدعفونی کننده توزیع کردند. به مناطق محروم رفتند و به آنها هم وسایل بهداشتی دادند و هم غذا. ... سوالم اینجاست در این شرایط مسؤؤلان چه کردند؟ آدم‌هایی که در رده‌های بالا هستند و حقوق‌های میلیونی می‌گیرند و سرمایه‌های میلیاردی دارند چه کردند؟ کدام یک از آنها را میان مردم دیدیم؟ همان‌هایی که از یارانه‌ها گذشتند با دار و ندار خود به کمک هموطنان خودشان آمدند اما آنهایی که دستشان به جیبشان است، سرشان به کار خودشان بود. چرا همه توپ‌ها را به زمین مردم می‌اندازیم! مردم که دارند کارشان را درست انجام می‌دهند. وقتی تعداد زیادی از مردم در طول سال از آلودگی هوا جان خود را از دست می‌دهند، وقتی تصادفات جاده‌ای روزانه کشته‌های زیادی می‌گیرد، وقتی ناامنی در معادن اصلاً دغدغه مسؤؤلان نیست، چطور توقع داریم مردم در برابر کرونا واکنشی عجیب و غریبی نشان بدهند؟ زندگی را نمی‌توان متوقف کرد. کرونا هست و باید بهداشت را رعایت کرد. اما نمی‌توان به مردم گفت با مرگ‌بارترین پدیده زندگی‌شان مواجه‌اند! آلودگی هوا که از کرونا کشنده‌تر است. مردم آنقدر هوشمندند که همه چیز را کنار هم می‌بینند و تصمیم می‌گیرند چگونه رفتار کنند. مشکل این است که شعور مردم نادیده گرفته می‌شود.

حرکت نمادین برای توصیه به رعایت اصول بهداشتی و مبارزه با کرونا است. **مادر مراد بحرانی و قرار دادن چند پدیده کنار هم مصطلح است که می‌گوییم طنز ماجرا اینجاست... با همه صحبت‌هایی که کردیم به نظر تان طنز ماجرای کرونا کجاست؟** این است که شعور مردم نادیده گرفته می‌شود.

زمینه پزشکی و علم داشت، هنوز هیچ است. همان ماجرای نمود و پشه. خدا می‌توانست برای نابودی نمود یک کیلومتر بفرستد اما پشه‌ای فرستاد تا به او ثابت کند چقدر ناتوان است. حالا هم ویروسی بسیار بسیار کوچک آمد تا بگوید انسان قرن بیست و یکم چقدر ضعیف و رو به نابودی است.

نظر جلال‌الدین معیریان درباره سبیل‌های بلند

جلال‌الدین معیریان، طراح گریم به‌تازگی طراحی چهره سریال ملاصدرا (روشن‌تر از خاموشی) را به عهده گرفته است. وی درباره اسنادی که برای طراحی گریم از آنها استفاده می‌کند، گفت: اسناد موجود برای ما مینیاتوره‌های ایرانی است. رضا عباسی، نقاش و مینیاتوربست صفوی، چهره‌های ثبت شده در کارهای خود را بیشتر به صورت مینیاتور دارد و ما برای کار به این نقاشی‌ها مراجعه می‌کنیم. نکته جالب در چهره‌پردازی‌ها اندازه سبیل‌هاست. نصراً... فلسفی، نویسنده کتاب شاه‌عباس اشاره دارد که سبیل در این دوران به قدری بلند بوده که چند دور، دور کردن می‌پیچیده. این نوع سبیل برای ماکمی مساله‌دار است که امکانات چنین طرح‌هایی نیست و ما باید آنها را به وجود آوریم. (صفحه ۳)

خبرنگاران را اخراج کنید

در جلسه دیروز مجلس، محمد رئیس‌ی نماینده مردم شهرکرد از هیات رئیسه مجلس درخواست کرد خبرنگاران مطبوعات و صدا و سیما را اخراج کنند. نماینده شهرکرد ضمن دادن اخطار قانون اساسی گفت: ابتدایی‌ترین حقوق ملت این است که بدانند در خانه ملت چه می‌گذرد. مجلس مدتی است تحت سانسور شدید مطبوعات و صدا و سیماست. مجلس مورد تهاجم قرار می‌گیرد و کسی هم از آن دفاع نمی‌کند. نمونه این مساله را در کاریکاتور یکی از روزنامه‌های عصر مشاهده می‌کنیم. کربوی در پاسخ گفت: مطبوعات بخش خصوصی هستند. ما که نمی‌توانیم به آنها بگوییم چه بنویسند. صدا و سیما مذاکره را به طور مستقیم بخش می‌کند. در خصوص اعتراض آقایان، نامه‌ای را برای هیات رئیسه ارسال کرده که در نظرخواهی‌ها، نظرات موافق و مخالف را همیشه انعکاس داده است. (صفحه ۲)

جمشید پژویان و فرار سرمایه‌ها از ایران

اگر چه همه مسؤؤلان بر ضرورت بازگشت ایرانیان بر ضرورت بازگشت ایرانیان متخصص و اندیشمند تأکید دارند. اما آیا متولی مشخصی برای سامان دادن به این مساله وجود دارد؟ دکتر جمشید پژویان در این باره به خبرنگار جام‌جم گفت: سرمایه‌گذاران اغلب به دنبال جای امن و بازده بالا هستند. سرمایه‌گذاران انتظار ندارند وقایع سیاسی و اجتماعی باعث از بین رفتن سرمایه وی شود. آنها علاقه‌مندند بتوانند سود ریالی خود را به راحتی به سرمایه ارزی تبدیل کنند. اکنون بازده سرمایه‌گذاری و سودبخش کشور در سطح بالاتری نسبت به اقتصاد بسیاری از جوامع دیگر قرار دارد، اما ناامنی سرمایه‌گذاری باعث شده جذابیت کافی میان سرمایه‌گذاران وجود نداشته باشد. به همین دلیل، صاحبان سرمایه تمایل دارند سرمایه خود را از کشور خارج کنند. فرار سرمایه از کشور اثرات نامطلوب اقتصادی مانند کاهش حجم تولید، افزایش بیکاری و کمبود کالا و در نتیجه افزایش تورم را به دنبال خواهد داشت که باعث می‌شود گروه‌های فقیر فشار بیشتری تحمل کنند. (صفحه ۱۰)

بحران وسایل نقلیه عمومی در تهران

دکتر محمد خوش‌چهره، استاد دانشگاه و متخصص توسعه و برنامه‌ریزی شهری درباره حمل و نقل عمومی در کلانشهری مانند تهران به جام‌جم گفت: وظیفه مدیریت شهری و شهرداری‌ها به‌ویژه در تهران اولویت دادن به وسایل نقلیه عمومی و بهبود آن است. این نگرش اقتصاد خرد که منافع اشخاص را در برمی‌گیرد به‌شدت به نفع اقتصاد ملی است. اگر هزینه‌های سوخت وسایل نقلیه، استهلاک لاستیک و قطعات که همه ارزند و در کنار آن اتلاف زمان و انرژی نیروی کار را روی هم بگذاریم و هزینه‌های بالای جانبی سیستم حمل و نقل شامل آلودگی هوا، تصادفات و سوانح را در نظر بگیریم یک رقم سرسام‌آور را پیش روی تصمیم‌گیران اقتصادی خواهد گذاشت. متأسفانه در تهران هنوز اولویت را به حمل و نقل عمومی و کارا و مطلوب نداده‌ایم و فقط سعی در توصیه‌های اخلاقی و استفاده نکردن از وسایل شخصی کرده‌ایم! (صفحه ۴)

زنان کویتی حق رای ندارند!

دیوان اساسی کویت روز گذشته درخواست زنان کویتی مبنی بر برخورداری از حق رای و نیز حق انتخاب شد را رد کرد. به گزارش خبرگزاری فرانسه، قانون انتخابات کویت صرفاً برای مردان حقوق سیاسی قائل شده؛ در حالی که قانون اساسی کویت برابری زن و مرد را تضمین کرده است. حکم دیوان قانون اساسی کویت پس از بررسی چهار مورد مطرح شده به‌وسیله زنان صادر شده است. آنان می‌گویند قانون انتخاباتی کویت که در آن زنان از حق رای محروم شده‌اند مغایر قانون اساسی است. روال‌الذشتی، یکی از فعالان برجسته در زمینه حقوق زنان در این باره گفت: این ناراحت‌کننده‌ترین روز تاریخ زنان کویت است. ما امید داشتیم تصمیم مثبتی گرفته شود، اما به نظر راهی طولانی در پیش است. (صفحه ۹)

